

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO POZIOM PODSTAWOWY I POZIOM ROZSZERZONY

I. OGÓLNE ZASADY OCENIANIA

1. Niniejszy system oceniania jest dostępny w bibliotece szkolnej oraz na oficjalnej stronie internetowej szkoły.
2. Niniejszy system oceniania jest przedstawiany uczniom na początku roku szkolnego, co potwierdzone jest ich podpisami na odpowiedniej liście.
3. Uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo oczekiwać od nauczyciela uzasadnienia ocen bieżących, półrocznych i rocznych.
4. Każda ocena wystawiona przez nauczyciela powinna być uzasadniona w formie pisemnej lub ustnej. Takim uzasadnieniem może być ustalona punktacja za testy, sprawdziany czy dyktanda lub w przypadku ustnych odpowiedzi powinny - komentarz zawierający informacje o plusach i minusach wypowiedzi.
5. Każdy sprawdzian, praca klasowa poprzedzone są zapowiedzią udokumentowaną wpisem w dzienniku (z tygodniowym wyprzedzeniem). Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia i ocenienia pracy pisemnej w ciągu 14 dni (wyjątek stanowią dłuższe wypracowania, których sprawdzenie może zająć 21 dni).
6. Kartkówki mogą, ale nie muszą być zapowiedziane; mogą obejmować materiał z 3 ostatnich lekcji lub być formą sprawdzenia znajomości lektury.
7. Oceny z form pisemnych (prac klasowych, testów i sprawdzianów, kartkówek) uczeń może poprawić jednorazowo w ciągu dwóch tygodni od otrzymania oceny, w terminie ustalonym przez nauczyciela oraz formie przez niego określonej. Poprawiona ocena zostaje wpisana obok oceny wcześniejszej z należną jej wagą. Ocena poprzednia pozostaje w dzienniku, ale z wagą zero (0).
8. Jeśli uczeń nie uzyskał oceny wyższej od poprawianej, nauczyciel wystawia ocenę niższą lub równą z poprawianą.
9. Jeżeli uczeń nie usprawiedliwił nieobecności na zapowiedzianej formie sprawdzenia wiadomości i umiejętności w terminie tygodnia od powrotu do szkoły po nieobecności, może napisać zaległą formę tylko jeden raz w terminie wyznaczonym przez nauczyciela i nie ma możliwości poprawy otrzymanej oceny.
10. Jeśli uczeń z ważnych przyczyn opuścił formę sprawdzania wiedzy, jest zobowiązany do ich zaliczenia w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Nieobecność zaznacza się graficznie kreską (-). Niezaliczenie opuszczonej obowiązkowej formy sprawdzania wiedzy w terminie uzgodnionym z nauczycielem, jednak nieprzekraczającym dwóch tygodni, skutkuje wywołaniem ucznia do odpowiedzi lub poproszeniem go o napisanie pracy (w obu przypadkach uczeń otrzymuje stosowną ocenę, zgodnie z obowiązującą wagą).
11. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy, podczas form sprawdzających, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
12. Brak zaliczenia form sprawdzających skutkuje obniżeniem oceny śródrocznej i rocznej.
13. Uczeń nie ma możliwości poprawy oceny na tydzień przed terminem klasyfikacji półrocznej lub rocznej.
14. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego oraz systematyczne redagowanie notatek z lekcji jest obowiązkowe.
15. Obowiązkiem jest również noszenie podręcznika i tekstów lektur szkolnych (przygotowanie do lekcji).

16. Minimalna liczba ocen możliwych do uzyskania zapisana jest w § 102. Statutu Szkoły.
17. W klasie maturalnej (trzeciej/czwartej) zostaną przeprowadzone lekcje powtórzeniowe z zagadnień z klas I-III/IV. Terminy powtórek oraz szczegółowe wymagania zostaną wcześniej podane. Podsumowaniem pracy ucznia może być napisanie sprawdzianu.
18. Uczeń ma prawo zgłosić **jedno** nieprzygotowanie do lekcji bez konsekwencji niedostatecznej oceny. Jeśli nie zgłosi nieprzygotowania przed lekcją, a zostanie zapytany, może otrzymać ocenę niedostateczną (prawo to nie obejmuje zapowiadanych lekcji powtórzeniowych, nie dotyczy również wypracowań domowych. Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia także z obowiązku pisania sprawdzianów, zapowiadanych kartkówek czy prac klasowych w danym dniu).
19. Niewykorzystana „szansa” nie przechodzi na drugi semestr.
20. Za aktywny udział w lekcji uczeń otrzymuje do dziennika plus (+). Plusy zamieniane są na oceny: 6 plusów – celujący 5 plusów – bardzo dobry 4 plusy – dobry
21. Sprawdziany, prace klasowe oraz inne formy sprawdzenia wiedzy i umiejętności przewidziane dla całej klasy są obowiązkowe. Brak zaliczenia tych form skutkuje obniżeniem oceny rocznej/ śródrocznej.
22. Oceny cząstkowe, zdobywane w ciągu półrocza, mogą być z plusem i minusem.
23. Zadania domowe są sprawdzane według takich samych kryteriów (w skali od 1 do 6) jak inne formy pracy.
24. Zadania domowe są sprawdzane i oceniane przez nauczyciela wyrywkowo, zależnie od potrzeb i możliwości czasowych.
25. Prace pisemne przechowywane są w szkole i rodzice (prawni opiekunowie) ucznia mają prawo wglądu do nich.

II. OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIA

Na lekcjach języka polskiego oceniane będą następujące obszary aktywności uczniów:

- a) praca w czasie lekcji (merytoryczne wypowiedzi, głosy w dyskusji, współpraca w grupie, odpowiedź ustna, praca samodzielna, praca pisemna),
- b) praca w domu (zadanie domowe, czytanie lektur, przygotowanie do lekcji),
- c) działalność w szkole (organizowanie wystaw, spektakli, udział w konkursach szkolnych),
- d) reprezentowanie Szkoły na zewnątrz (konkursy i olimpiady przedmiotowe).

III. PROPONOWANE NARZĘDZIA OCENIANIA

1. *Formy ustne:*

- odpowiedzi analiza przekazów medialnych (słownych, ikonicznych, audiowizualnych),
- udział w dyskusji (argumentowanie, wnioskowanie, negocjowanie),
- prezentacja efektów pracy z komentarzem,
- recytacja,
- inscenizacja.

2. *Formy pisemne:*

- prace klasowe (wypracowania),
- sprawdziany (literackie, gramatyczne),
- dyktanda,

- testy,
- kartkówki,
- zadania domowe w formie ćwiczeń (np. gramatycznych, ortograficznych, kart pracy)
- wypracowania,
- wnioski z lekcji, lektury, itd.,
- karty pracy,
- mapy pamięci,
- inne – ustalone z uczniami.

3. *Formy praktyczne:*

- przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu lekcji,
- aktywność na lekcji,
- realizacja projektów (np. gazety, słownika, prezentacji multimedialnej, plakatu),
- praca w grupie,
- karty dydaktyczne (pomoce dydaktyczne – np. mapy pamięci).

4. *Zeszyt przedmiotowy.*

IV. KRYTERIA OCENIANIA (umiejętności szczegółowe)

1. *Kształtowanie języka przedmiotu:*

- rzeczowość wypowiedzi,
- odwoływanie się do wiedzy przedmiotowej.
- włączanie terminologii, pojęć (języka przedmiotu) do swojego słownika, do mowy potocznej (w sytuacjach typowych i nietypowych),
- rozumienie dosłownego i przenośnego znaczenia słów i stosowanie w sytuacjach praktycznych,
- poprawne stosowanie podstawowych pojęć zbieranie, uogólnianie, porównywanie wiadomości i wyciąganie wniosków,
- rozwiązywanie problemów właściwe rozpoznanie i zdefiniowanie problemu analizowanie wszystkich aspektów zagadnienia (problemu) zaplanowanie rozwiązania zaproponowanie różnych wariantów rozwiązania problemu (opisowo, graficznie) uogólnianie, porównywanie i wyciąganie wniosków,
- oryginalność rozwiązania,
- wykorzystanie poznanej wiedzy,
- klarowność przedstawienia stanowiska grupy, uzasadnianie,
- atrakcyjność prezentacji i przekonująca forma wyraźny wstęp, rozwinięcie, zakończenie prezentacji,
- czas prezentacji.

2. *Aktywność na lekcjach:*

- udział w rozmowach i dyskusjach,
- współpraca z zespołem,
- udzielanie pomocy kolegom,
- inicjatywa (własne propozycje, pytania),
- reakcje na polecenia nauczyciela samodyscyplina zainteresowanie tematem, przebiegiem lekcji inwencja twórcza,

3. *Przygotowanie do lekcji:*

- orientacja w bieżącym materiale,
- wykorzystanie wskazanych materiałów źródłowych,
- przygotowanie zadań domowych niezbędnych w realizacji kolejnych tematów.

4. *Praca domowa:*

- prawidłowe wykonanie,
- samodzielność w wykonaniu zadania,

- stopień zrozumienia zadania,
 - zastosowanie wiedzy przedmiotowej,
 - oryginalność.
5. *Praca w grupie:*
- aktywne uczestnictwo w pracy zespołu,
 - aktywne słuchanie innych,
 - tolerancja wobec wartości i poglądów innych osób,
 - pomoc innym,
 - modelowanie zachowania innych w grupie,
 - umiejętność „wchodzenia” w różne role,
 - korzystanie z pomocy innych osób,
 - podporządkowywanie się poleceniom,
 - umiejętność dyskusowania, negocjowania,
 - przestrzeganie kultury języka i dyskusji,
 - twórczy wkład (argumenty, pomysły),
 - współodpowiedzialność.
6. *Praca projektowa:*
- stopień zaangażowania w wykonanie projektu grupowego,
 - uogólnianie, porównywanie, wyciąganie wniosków,
 - wykorzystanie różnych źródeł informacji,
 - dobór odpowiednich środków, technik pracy,
 - estetyka wykonania projektu,
 - wartościowanie – własna ocena,
 - sposób prezentacji.
7. *Recytacja (wierszy, prozy):*
- stopień opanowania treści,
 - odpowiednia intonacja i modulacja głosu,
 - właściwe tempo wypowiedzi, przestankowanie, akcentowanie, artykulacja, dykcja,
 - interpretacja głosowa tekstu (walory artystyczne).
8. *Aktywność pozalekcyjna, dodatkowa:*
- udział w konkursach przedmiotowych,
 - wykonanie dodatkowych prac w czasie pozaszkolnym,
 - dobrowolne działania na rzecz innych,
 - zdobywanie wiadomości wykraczających poza program nauczania.
9. *Wykorzystywanie informacji z różnych źródeł:*
- poszukiwanie, porządkowanie i wybór istotnych źródeł informacji,
 - analiza, porównywanie, uogólnianie, ocena zgromadzonego materiału,
 - korzystanie z mediów,
 - umiejętność oceny przydatności zgromadzonych materiałów.
10. *Zeszyt przedmiotowy:*
- kompletność, systematyczność prowadzenia notatek,
 - sposób udzielania odpowiedzi na pytania, formułowania wniosków,
 - czytelność i estetyka pisma,
 - poprawność językowa.
11. *Wypowiedź ustna:*
- zawartość rzeczowa,
 - wyrażanie sądów, uzasadnianie,
 - formułowanie argumentów i ich porządkowanie,
 - płynność, spójność wypowiedzi, logiczny układ treści,
 - kształtowanie wypowiedzi w zależności od jej celu i sytuacji komunikacyjnej,
 - bogactwo słownictwa,
 - poprawność językowa,
 - sugestywność wypowiedzi (środki werbalne i pozawerbalne).
12. *Analiza przekazów medialnych:*
- określanie tematyki dzieła (elementów, konwencji gatunkowej),

- dostrzeganie problemów stawianych przez utwór, odczytywanie jego intencji ,
- dostrzeganie związku między kategoriami estetycznymi istniejącymi w utworze (piękno, brzydota, patos, liryzm, ironia...) a oddziaływaniem na odbiorcę,
- wyjaśnianie (na przykładach) sposobu konstruowania obrazu (filmowego, literackiego, graficznego...), warstwy informacyjnej, symbolicznej, estetycznej, perswazyjnej,
- analiza dzieł, uwzględniająca posługiwanie się odpowiednim aparatem naukowym (język, tworzywo, funkcje przekazów medialnych),
- uzasadnianie zastosowania określonych technik.

13. Wypracowanie:

- zgodność treści pracy z tematem.
- sposób rozwinięcia tematu,
- zakres i poprawność wykorzystanego materiału,
- argumentowanie, omówienie przykładów, wnioskowanie,
- respektowanie zasad kompozycyjnych,
- zastosowanie właściwej formy wypowiedzi,
- estetyka pracy,
- bogactwo słownictwa,
- poprawność językowa,
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

V. SPOSÓB WYSTAWIENIA OCENY PÓŁROCZNEJ/ KOŃCOWOROCZNEJ

Ocena półroczna i roczna z języka polskiego jest wystawiana jako średnia ważona. Poszczególnym formom aktywności ucznia przyporządkowane są następujące wagi:

forma podlegająca ocenie	waga
uzyskanie tytułu laureata na poziomie wojewódzkim	6
wypracowanie klasowe	5
symulacja maturalna	
praca klasowa	
sprawdzian	4
test z czytania ze zrozumieniem	
wypracowanie domowe	3
udział w olimpiadzie literackiej, języka polskiego	
kartkówka	2
recytacja	
odpowiedź ustna	
praca na lekcji	1
udział w konkursach	
zadanie domowe	

zeszyt przedmiotowy

Na zajęciach z rozszerzenia waga ocen wzrasta o jeden.

Przedziały procentowe obowiązujące przy wystawianiu oceny semestralnej lub rocznej wynikają z następujących średnich:

- **1,0- 1,7- niedostateczny,**
- **1,71- 2,5- dopuszczający,**
- **2,51- 3,5- dostateczny,**
- **3,51- 4,5- dobry,**
- **4,51- 5,49- bardzo dobry,**
- **5,5- 6,0- celujący** (próg dolny może być obniżony przez nauczyciela stosownie do indywidualnych osiągnięć ucznia- olimpiady, konkursy itd.).

Przy wystawianiu ocen półrocznych lub końcoworocznych nauczyciel nie musi ściśle trzymać się średnich. Decydują również: stosunek do przedmiotu, pracowitość, poprawa w stosunku do semestru poprzedniego.

Sposób przeliczania punktów na oceny według progów procentowych:

Słowne wyrażenie oceny	Skrót literowy	Cyfrowe wyrażenie oceny	Przedziały skali procentowej
celujący	cel	6	minimum 95% i/lub zadanie dodatkowe
bardzo dobry	bdb	5	91% - 95%
dobry	db	4	76% - 90%
dostateczny	dst	3	51% - 75%
dopuszczający	dop	2	40% - 50%
niedostateczny	ndst	1	poniżej 40%

Oceny cząstkowe, zdobywane w ciągu półrocza, mogą być z plusem i minusem.

Zadania domowe są sprawdzane według takich samych kryteriów (w skali od 1 do 6) jak inne formy pracy.

Zadania domowe są sprawdzane i oceniane przez nauczyciela wyrywkowo, zależnie od potrzeb i możliwości czasowych.

VI NAUCZANIE W CZASIE NAUKI ZDALNEJ

Podczas nauczania zdalnego wagi ocen zostają zmniejszone o jeden. Nie wszystkie wymienione narzędzia oceniania zostaną wykorzystane.

VI. ZASADY OCENIANIA UCZNIĄ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

- Dysgrafia, związana z nieestetycznym, nieczytelnym pismem. Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy zapisu. Wymagania merytoryczne względem oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne. Jeżeli nauczyciel nie jest w stanie odczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub w wersji elektronicznej. Nie oceniamy czytelności, estetyki wykonanych prac, a jedynie ich poprawność.

- Dysortografia, czyli nasilenie popełnianych błędów w zakresie poprawności zapisu (interpunkcyjnej i ortograficznej). Dostosowanie wymagań dotyczących zapisu. Inne kryteria oceny dyktand, wypracowań; ocena strony merytorycznej i stylistycznej tekstu z pominięciem kryterium poprawności zapisu.

Inne rodzaje dysfunkcji – ocenianie zgodnie ze wskazaniem poradni.